పిచ్చుక గూళ్ళు

పి. కుసుమారెడ్డి

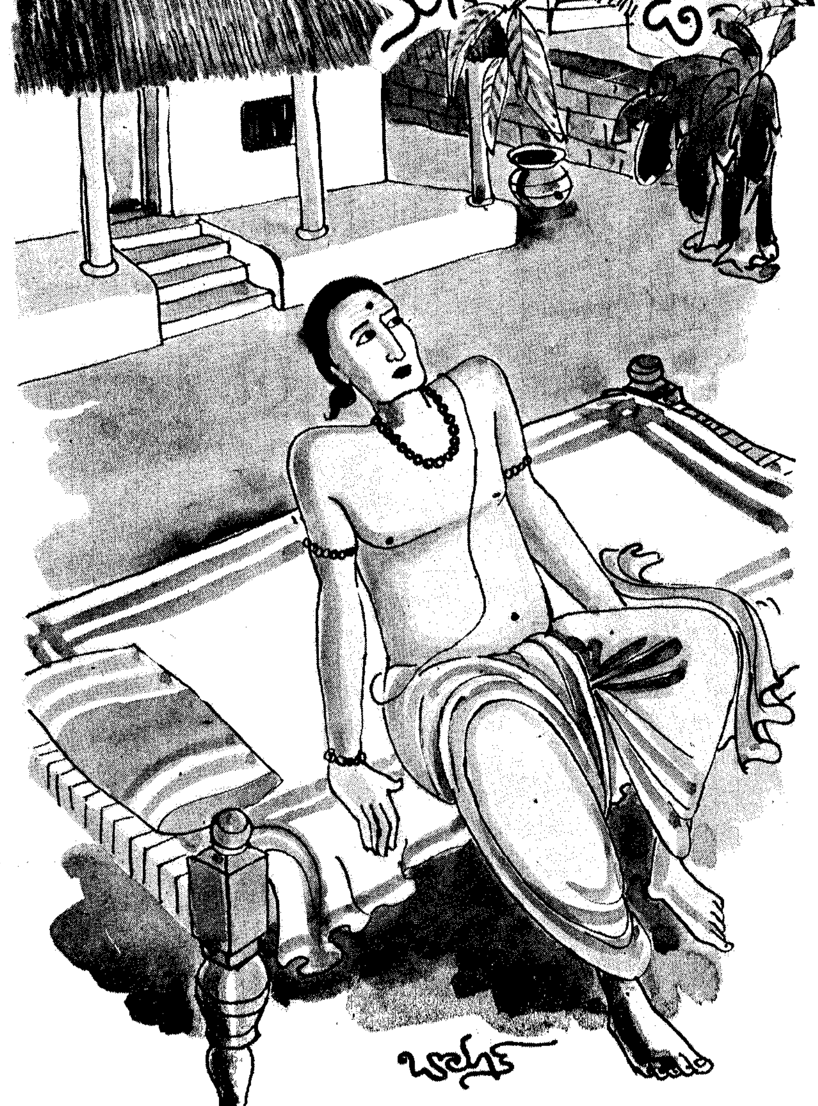

ఉదయ సంధ్యాకాంతులు పురివిప్పిన మయూరాల్లా విచ్చుకుంటున్నవేళ.......

సమయం ఏడు గంటలు దాటి ఒక నిముషాన్ని చూపెడుతుంది పెద్దముల్లు.

వరండా పడక కుర్చీలో పడుకున్న మాదవరావు మనసంతా అల్లకల్లోలంగావుంది. గుర్తుచేసుకో కూడదనుకున్నా, ఏవో నీలినీడలు అయన మొహంలో కదలాడుతున్నాయి.

ఆనపల్లికల అంచులలో జీవితంలోని చేదునిజాలను ఆకళింపుచేసుకోలేకపోతుంది ఆయన వృద్ధాప్యం.

* * *

వయసొచ్చిన ఆడపిల్లకు భర్తని, వంశాన్ని ఉద్ధరించడానికి పుట్టిన తనయుడికి బ్రతుకు చూపించడం తల్లిదండ్రుల కనీస బాధ్యత

కాని మాధవ తండ్రి రామశాస్త్రి ఆ కనీస కోర్కెలకుకూడా నోచుకోలేదు రేపో మాపో కూలిపోవడానికి సిద్ధంగావున్న యిల్లు.... బ్రతకడానికి పౌరోహిత్యం ఎదిగిన యిద్దరాడ పిల్లలు బ్రతుకుతెరువు చూపించాల్సిన ముగ్గురు మగపిల్లలు కష్టంలోనూ, సుఖంలోనూ పాలుపంచుకొంటున్న భార్య వసుంధర ... యివీ రామశాస్త్రి ఆస్తిపాస్తులు.

అప్పుడే పోస్ట్‌మాన్ యిచ్చిన ఉత్తరం అందుకొన్న మాధవ అసలు విషయం తల్లి చెవినేశాడు

నెలక్రితం యింటర్వ్యూకెళ్ళిన ఉద్యోగానికి పదివేలు లంచం పెడితే పని జరుగుతుందని స్నేహితుడు వ్రాసిన ఉత్తరం చదివి తల్లిచేతి కందించాడు మాధవ

ఉద్యోగం రావాలంటే కేవలం కొడుక్కున్న మార్కులు కాదు డబ్బు.. పలుకుబడి కావాలని తెలుసుకున్నప్పుడు కొడుకు చెప్పిన సలహా తప్ప వేరే దారి కనిపించలేదు వసుంధరకి

కొడుకుని నిరుత్సాహపర్చడం యిష్టంలేక తండ్రిని ఒప్పిస్తానని మాట యిచ్చింది వసుంధర

మధ్యాహ్నం భర్త రాగానే కొడుకు విషయం ప్రస్తావించింది

తండ్రి ఏం చెబుతాడోనని ఆతృతగా వసారాలో నుండి చెవులు గోడకానించి వింటున్నాడు మాధవ

ఏవండీ! మాధవ యింటర్వ్యూలో సెలక్టు అయ్యాడట కాని లంచం పదివేలన్నా పెడితేగాని ఉద్యోగం రాదట ఏవండీ! మీరు సమాధానం చెప్పండి మౌనంగా వుండి బాధపడి ప్రయోజనం ఏమిటి చెప్పండి బ్రాహ్మణీకాన్ని నమ్ముకొని మనం బావుకున్నదేముంది? మన కష్టాలు కలకాలంవుండేవే. యిల్లు అమ్మితేనేగాని వాడి భవిష్యత్తు ఓ దారిన పడదు. తరువాత పిల్లల బాధ్యతలు వాడే చూసుకుంటాడు. రోజులు బావుంటే యింతకంటే మంచియిల్లు కట్టుకుంటాడు."

తల్లి మాటలకి తండ్రి నుండి ఏ సమాధానం రాకపోవడంతో మాధవ్ తెగించి తండ్రిని అడిగాడు.

"ఏమిటినాన్నా! యిల్లు అమ్మడానికి ఏదో బిడ్డని దానం చేసినట్టు బాధపడుతున్నారు మహామహా రాజులే భార్యలకోసం. . పిల్లలకోసం ఐశ్వర్యాన్ని.. రాజ్యాన్ని వదిలి అడవులపాలయ్యారు. కేవలం ఈ చిన్న గుడిసె అమ్మడానికి యిలా దిక్కులుచూస్తా

రేమిటి? నాన్నా! నేను మీకు చెప్పేంత పెద్దవాణ్ని కాకపోవచ్చు. కాని పెద్దరికం పేరుతో మీరు దిద్దుకోలేని పొరపాట్లు చేశారు. పెళ్ళంటే ఏమిటో తెలియని వయసులో పెద్దక్కకి పెళ్ళిచేశారు. శక్తికి మించిన సంతానాన్ని కని మా ఆశలు, ఆశయాలు అడియాసలుచేశారు. మమ్మల్ని కన్న పాపానికి, మేం పస్తులువుండటం చూడలేక అప్పుచేసి, మనకిపెట్టి ఎన్ని రాత్రులు అమ్మ కడుపుకాల్చుకుందో ఎప్పుడైన ఆలోచించారా? ఇంకా ఎందుకు నాన్నా! ఈ పిచ్చుక గూడు లాంటి యింటికోసం పాకులాట?"

ఆవేశంగా అన్న మాధవ మాటలు కొరడాతో చెళ్ళున చరచినట్లయింది రామశాస్త్రికి. తన చేతుల్లో పెరిగిన కొడుకు తగిన పాఠాలు చెపుతున్నాడు. తను నడిచిన తోవను తప్పుపడుతున్నాడు.

ఆ సాయంత్రం తండ్రిమౌనంగా వుండటంవలన భయపడి తల్లి తండ్రి దగ్గరే కూర్చుంది తండ్రితో కాస్త ఉద్రేకంగా మాట్లాడానని తను తల్లి దగ్గరే కూర్చున్నాడు.

యింటిల్లపాదీ తనగురించి భోజనం చేయలేదని గమనించలేని మూర్ఖుడుకాదు రామశాస్త్రి

ఎప్పుడో తన పూర్వీకులు సంపాదించిన యిల్లు అమ్మడమా?

తన తాత ముత్తాతలుగడిపిన యింట్లో పరాయివాళ్ళు నివసించడమా?

తన బాల్యం గడిచిన యింట్లో తన వృద్ధాప్యం గడపాలనుకొని ఎంత ఆరాటపడ్డాడు '

పగలంతా పౌరోహితంచేసి యింటికి వచ్చేసరికి అలుపు తెలిసేదికాదు

దొడ్లో పెద్ద మామిడిచెట్టు..... మామిడిచెట్టు మీద పిచ్చుకగూళ్ళు.... సాయంత్రం అయ్యేసరికి తల్లులు ఆహారం చేర్చడం..... పెద్దపిచ్చుకలు..... చిన్నపిచ్చుకలని రెక్కల్లో పొదువుకోవడం...... వాటి చిన్న సంసారంలో మూగ ప్రేమ.... అభిమానం చూస్తుంటే కాలం తెలిసేది కాదు

పెరట్లో నీడని..... చల్లని గాలిని యిచ్చే వేపచెట్టు, వేసవికాలం వస్తే ఆ చెట్టుకిందే తమ పడకలు.....

దొడ్లో కల్పవృక్షంలా నిమ్మచెట్టు.... మరోపక్క ఎప్పుడూ కందపాదులు..... మొక్కలు.

కొడుకు గుడిసె గురించే ఆలోచిస్తున్నాడు కాని..... తరతరాలుగా తమ నాదుకున్న తల్లిలాంటి స్థలం గురించి మర్చిపోతున్నాడు.

రాత్రంతా నరాలు తెగే ఆలోచనలతో మునిగిపోయివున్న రామశాస్త్రి తెల్లారేసరికి శాశ్వత నిద్రలోకి జారుకున్నాడు.

రామశాస్త్రి బాధ్యత అలా తెల్లారిపోయింది.

పదకొండు రోజుల తర్వాత వచ్చిన చుట్టాలు తిరుగుముఖంపట్టారు.

మాధవ మేనమామ యిల్లు అమ్మేసి..... పట్నం వచ్చేయమని తన పలుకుబడితో ఉద్యోగం చూపిస్తానని వసుంధరకి..... మాధవకి చెప్పాడు.

ఈ ప్రస్తావనకి వసుంధర యిష్టం చూపించలేదు.

తండ్రి వుండగా యిల్లు అమ్మి..... తనకి భవిష్యత్తు చూపించమని ప్రాధేయపడిన తల్లి మార్పు మాధవ్‌ని కలవరపెట్టింది.

మేనమామ వెళ్ళాక తల్లిదగ్గర తన ఉద్యోగం సంగతి బయటపెట్టాడు.

"ఒరే మధూ. నాన్నగారు వుండగా నీకు భవిష్యత్తు చూపించమని ఆయన్ని వత్తిడిచేసినమాట నిజమే. బాధ్యతలే చూశానేకాని ఆయన మానసికవ్యధ అర్థం చేసుకోలేకపోయానురా! నాన్నగారు పోయేరోజు సాయంత్రం మగపిచ్చుక కరంట్‌పోల్‌మీద పడి చనిపోయినప్పుడు మీ నాన్నగారు చూసిన చూపు నేను జీవితంలో మర్చిపోలేనురా! ఆయన పోవడానికి కారణం యిల్లు అమ్మాల్సివస్తుందనే బెంగే కదరా?"

అంటూ పైటచెంగుతో మొహాన్ని దాచుకొని భోరుమంది వసుంధర.

"అమ్మా! నాన్నగారివి ఛాందస భావాలు, సెంటిమెంటల్‌గా ఆలోచిస్తున్నావేకాని, రేపు మనం బ్రతకడానికి ఆధారం ఆలోచించవేమ్మా! నాన్నకి చదువు లేకపోయినా వేదాలు ఒక పూటన్నా కూడుపెట్టాయి కాని నాకు ఉద్యోగంలేకపోతే ఆగతికూడా వుండదు '

అంటూ ఉద్రేకం .. ఆవేదన కలగలిసిన గొంతుతో మాధవ తెగేసి మాట్లాడేసరికి వసుంధర మాట చెల్లలేదు.

చిన్నతరం ముందు పెద్దతరం ఓడిపోయింది!

★ ★ ★

మేనమామ తనతో హైదరాబాద్ వచ్చిన మాధవకి ప్రవేట్‌కంపెనీలో ఉద్యోగం చూపించాడు.

ఉద్యోగం రావడం.... మేనమామ కూతురు అరుంధతిని మాధవ పెళ్ళిచేసుకోవడం...... వేరుగా యిల్లు తీసుకోవడం జరిగాయి.

మాధవ తమ్ముళ్ళ నిద్దరినీ హైస్కూల్లో చేర్పించాడు: మాధవ చెల్లెలు మధుర జీవితం ఎడారికావడం యిష్టంలేక వసుంధరని ఎదిరించి, అప్పుచేసి ఓ యింటికి యిల్లాల్నిచేశాడు.

మాధవ తర్వాత అమ్మాయిని కాలేజీలో చేర్పించాడు

కాలం రెక్కలొచ్చిన పక్షిలా ఎగురుతోంది.

ఇరవై కేలండర్లు చిరిగాయి

మాధవ కిప్పుడు ముగ్గురు పిల్లలు. పెళ్ళికి ఎదిగిన యిద్దరాడపిల్లలు యింట్లోనే వుంటున్నారు. అప్పుచేసి, తాహతుకుమించి కొడుకును యింజనీరింగ్ డొనేషన్ కట్టి చదివిస్తున్నాడు.

మాధవ తమ్ముడు శ్రీకాంత్ ఓ ప్రైవేట్‌కంపెనీలో ఉద్యోగం చేస్తూ, ఓ అయినింటికి యిల్లరికపు అల్లుడయాడు.

బాధ్యతలని . బంధాలని పంచుకోకుండా, చెల్లెళ్ళ పెళ్ళిళ్ళ కట్నానికి ఓ చెయ్యివేస్తాడని ఆశించిన కలలు తారుమారు చేశాడు.

తల్లి మరణం బాధ్యతలు తీర్చడం.. . యింటావిడని యిల్లు గలావిడగా చేయడం ....

ఇదీ యిరవయ్యేళ్ళలో జరిగిన మార్పులు!

ఓ ఎకరలేకపోయినా సొంతయిల్లు కట్టడానికి కథ వేరేవుంది

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

అప్పటికే ఎడెనిమిది అద్దెయిళ్ళు మారి సుభద్రమ్మ యింటికి వచ్చారు – సుభద్రమ్మ యింటిని వూరికే యిచ్చినంత పెత్తనం చెలాయించేది ఆమె మనస్తత్వం గమనించిన మాధవ వేరే యిల్లు వెతుక్కునే అవసరం రాకుండా భార్యను జాగ్రత్తగా మసులుకోమనేవాడు

మాధవ యింటి దగ్గరవుండేది తక్కువ కాలమే

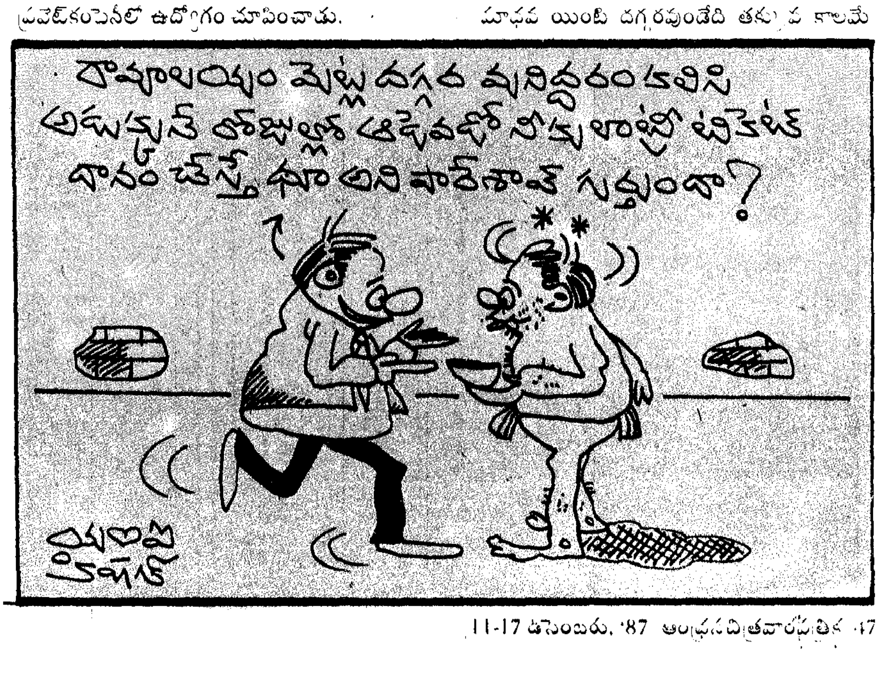

పిచ్చుకగూళ్ళు

అయినా, ఇంటావిడ తత్వాన్ని ఆకళింపుచేసుకో డానికి ఆదివారాలు, సెలవురోజులు సరిపోయేవి.

కాఫీపొడి .. టీ పొడి నెలాఖరువరకు వచ్చేవి కాదు. కాఫీ... టీకి తన యింటికే చొరవగా వచ్చేది

మాధవ... అరుంధతి కలసి సినిమాకెళితే ఓర్చుకునేదికాదు. అకారణంగా అరుంధతిమీద అవియివీ లేనిపోనివి కల్పించుకొని పోట్లాడ్డానికి సిద్ధపడేది సభద్రమ్మ.

ఐదారేళ్ళు ఓపికపట్టిన అరుంధతి సుభద్రమ్మ మీద తిరగబడటం నేర్చుకుంది

సాధారణంగా మాధవ యింట్లోవుంటే భార్యకే నచ్చచెప్పేవాడు. యింటావిడకి భర్త వయస్సులో పోవడం... కడుపున నలుసు లేకపోవడం ఒకవిధ మైన శాడిజానికి అలవాటుపడిందని మాధవకి అర్ధమయింది

మాధవగురించి ఎవరయినా స్నేహితులు వస్తే, మగవాళ్ళన్న బెరుకు లేకుండా అరుంధతి గురించి వున్నవి లేనివి కల్పించి చెప్పేది

ముగ్గురు పిల్లలు పుట్టాక బాధ్యతలు మరింత పెరిగాయి కాని తగ్గలేదు

భార్యా పిల్లలు. తను కలిసి సినిమాకి వెళితే తననిరమ్మనలేదని రెండు మూడురోజులు మాట్లా డేదికాదు – సుభద్రమ్మ

వాకిట్లో కడిగితే నీళ్ళు తన మెట్లమీదపడ్డా యనో... మడికట్టుకుంటే మాధవ కూతురువచ్చి ముట్టుకుందనో యిలా అకారణంగా విషయాలు ఏరికోరి గొడవపెట్టడంతో మాధవ కల్పించుకోక తప్పేదికాదు

ఒకోరోజు మాధవ యింటికొచ్చేసరికి యింటావిడ యిల్లుగలావిడ జుట్టుజుట్టు పట్టుకోవడానికి సిద్ధపడుతుంటే భార్యని కేకలేశాడు. సుభద్రమ్మతో రోజూ దినదిన గండం కింద బతికేకంటే, చచ్చిపోవడం మేలని అరుంధతి కంట నీరుపెట్టేది

అప్పుచేసి యిల్లు కొనడానికే నిశ్చయించు కున్నాడు మాధవ

నెలాఖరుకి కాస్త ఆలస్యంగా జీతాలువస్తే అప్పుకి తడుముకోవలసిన జీవితాలు

ఈ అద్దిళ్ళ భాగోతం చూస్తున్నప్పుడు తండ్రి యిల్లు అమ్మడానికి ఎంత మానసికంగా వత్తిడిఅయి ప్రాణం పోగొట్టుకున్నాడో తల్చుకునే సరికి అతని కళ్ళు చెమర్చేవి.

ఏదిఏమైనా మరో రెండేళ్ళకి అప్పు తీసుకొని అతి కష్టంమీద యిల్లు కట్టాడు.

అటు మగపిల్లాడి చదువు..... యిటు యింటికి తెచ్చిన అప్పునిమిత్తం 'వడ్డీ కట్టేసరికి యింట్లో ఖర్చులకి గిజగిజలాడేవాడు.

అబ్బాయి యింజనీరిగ్ చదువుతానని పట్టు బట్టాడు. కష్టాలు ఎప్పుడూ కలకాలం వుండేవే. మన కారణంగా పిల్లల భవిష్యత్తు పాడుచేయకూడదు' అంటూ అరుంధతి నిరాహారదీక్షవహించి కొడుకుని అప్పుచేయించి యింజనీరింగ్‌లో జాయిన్‌చేయిం చింది

సగం జీతంకూడా రాక యింట్లో యిబ్బందిపడు తుంటే మాధవ రెండుగదులలో తాము సర్దుకొని, రెండుగదులు అద్దెకిచ్చాడు

ఆ యింట్లో అద్దెకొచ్చిన యువజంట ప్రసాద్ – సిందూర. భార్యా భర్తలిద్దరూ కొత్తజంట కావడంవల్ల సింధూర అరుంధతితో పెద్దగా మాట్లాడేదికాదు

నెలయ్యేసరికి నాలుగొందలు చేతిలోపడినా పిల్లల చదువుల ధాటికి గిజగిజలాడేవాడు మాధవ

మాధవ ఆర్ధిక సమస్యలతో సతమతమవడమేకాక భార్య మానసిక ప్రవృత్తికి చెబ్బతింది మాధవ మనసు

సిందూర మితభాషిణి. అరుంధతి మాటల ధాటికి తట్టుకొలేక ఒకోసారి తలుపు తీసేదికాదు దానితో అరుంధతి రెచ్చిపోయేది

తూము కడగడంలేదనో ... బట్టలు ఎక్కువ వుతుక్కుని నీళ్ళు ఎక్కువ వాడుతున్నారనో తను అడిగిన సామాను యివ్వకపోతే అద్దె పెంచుతానని బెదిరించడమో చేసేది

చాలాసార్లు మాధవరావు కోప్పడేవాడు

కాని అతనిమాట లెఖ్ఖచేసేదికాదు పైగా రేపోమాపో రిటేర్ అవ్వబోతున్నారు మీకెందుకని దెప్పిపొడిచి మాటాడేది

మాట్లాడకుండా మౌనంగా వూరుకుంటే మీకూ, ఆ పిల్లకు సంబంధం ఏమిటని నిలదీసేది.

ఇంట్లోకి సంబంధించిన చిన్నచిన్న వాడుకొనే సరుకులు తీసుకొచ్చి, జబర్దస్తీగా తెచ్చిన సరుకులు యివ్వకుండా మరోమారు ఎరువుకి వెళ్ళే అరుంధతి చేష్టలు చూసేసరికి తలకొట్టేసినట్టు వుండేది మాధవరావుకి

సినిమాలకి, షికార్లకి సిందూరని బలవంతంపెట్టి తీసుకెళ్ళడం ఖర్చులు ఆమెచేతే పెట్టించడం. . మాధవరావు గమనించినా, ఆమెతో ఘర్షణపడి పదిమందిలో పడటం యిష్టంలేక మౌనంగా వుండేవాడు

కాలం పంచకళ్యాణిలా పరిగెడుతూనేవుంది చూస్తుండగానే మాధవకి ముసలితనం వచ్చేసింది

మాధవరావు రిటైరయ్యాడు. కాని రెండో ఆడపిల్ల పెళ్ళి చెయ్యలేకపోయాడు

పెద్దకూతురు పెళ్ళి అతి కష్టంమీద చేశాడు కొడుకు చదువు పూర్తయి, ఉద్యోగం వచ్చాక వాడితోవ వాడు వెదుక్కున్నాడు.

ఓ అమ్మడిని ప్రేమించి పెళ్ళిచేసుకున్నాడు. కనీసం మాధవరావుని తండ్రిగాకూడా ఆహ్వానించలేదు

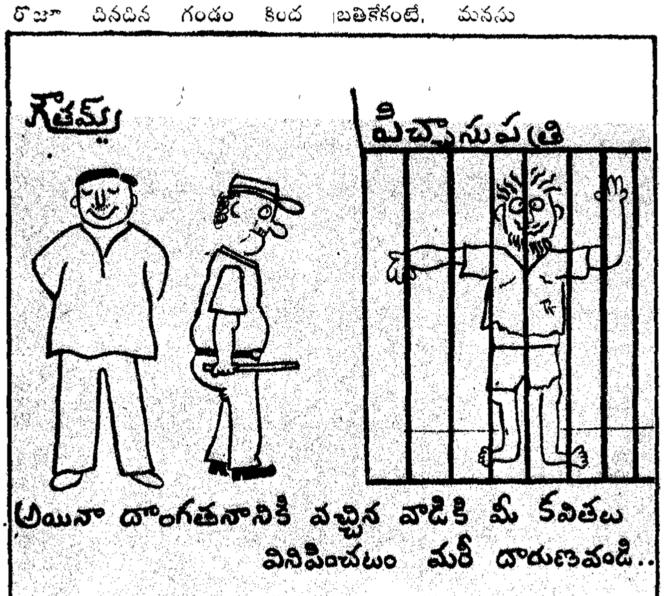

సరికదా చదువుకోసం చేసిన అప్పుకి తనకి సంబంధం లేదన్నాడు. కొడుకుని నమ్ముకొన్న మాధవరావు రెక్కలు తెగిన పక్షిలా విలవిలలాడాడు

రెక్కలున్నప్పుడు నాలుగురాళ్ళు సంపాదించిన మాధవరావుని అప్పులవాళ్ళు చుట్టుముట్టారు

ఇల్లు అమ్మి అప్పు తీర్చి పిల్ల పెళ్ళిచేద్దామన్న మాధవరావు ఆశలు యిప్పుడుకూడా తలకిందులయ్యాయి

చెప్పాచెయ్యకుండా ఓ అర్ధరాత్రి చిన్నకూతురు పక్కింటి దర్జీవాడితో లేచిపోయింది.

అప్పులవాళ్ళు యిల్లు వేలంవేస్తామని ప్రకటించడంతో యిల్లు అమ్మకంపెట్టక తప్పలేదు అరుంధతికి యింటిగలావిడ హోదా పోవడంతో ఆమె నోటికి తాళంపడింది

బయట ఎక్కడనుంచో రెండు పిచ్చుకలు 'కిచకిచ' మంటూ గడ్డి రెమ్మలు తీసుకొని గూడుకడుతున్నాయి చిన్నపిచ్చుకలు తల్లి రెక్కల్లో వొదిగిపోవడానికి రెక్కలు టపటపలాడిస్తున్నాయి

* * * * * * *

"ఏవండీ" అన్న భార్య పిలుపుకి గతం అంచుల నుండి జారుకున్న మాధవరావు వులిక్కిపడ్డాడు

'టైమ్ ఎంతయింది?"

"తొమ్మిది కావస్తోంది. వున్న సామాన్లు రెండు సంచుల్లో సర్దాను. మిగిలినవి డొక్కూ, డోలు గోనెసంచుల్లో సర్దాను ఇక సర్దవలసినవి ఏమీలేదు "

దీనంగా అన్న అరుంధతివంక జాలిగా చూశాడు మాధవరావు.

నిన్న మొన్నటివరకు సొంతయిల్లు వున్నధనదర్పంతో, అద్దెకొచ్చిన సిందూరని నానా మాటలతో బాధపెట్టిన అరుంధతికి, పాతికేళ్ళక్రితం అద్దెకిచ్చిన సుభద్రమ్మకు తేడా ఏమీ కనిపించలేదు

మార్పల్లా సుభద్రమ్మ యింటిని తాము కొనలేదు తమ యింటిని ప్రసాదే కొన్నాడు

"ఏవండీ! మాట్లాడరేమిటండీ! కోపమైతే నన్ను కొట్టండికాని నన్ను అసహ్యించుకోవద్దండి "

అంటూ భోరున విలపిస్తున్న భార్యని ఆస్థితిలో చూసేసరికి అంతబాధలో కూడా నవ్వువచ్చింది.

"నవ్వుతారేమిటండీ! ఎంతో ముచ్చటపడి పిచ్చుక గూడులాంటి యిల్లు కట్టుకున్నాం మన రాత బావుండలేదండీ! నేను కట్టుకున్న గూటిలో యింకొకళ్ళు కాపురంచేయడం నేను భరించలేనండీ! నేను భరించలేను."

చిన్నపిల్లలా మాధవరావు ఎదమీదపడి గుండె లవిసేలా విలపిస్తుంది అరుంధతి.

మాధవరావు భార్యని ఆప్యాయతతో తల నిమిరి ఆమెను ఓదార్చుతున్నాడు కాని అతని మనసుకూడా నడిసముద్రంలో పడ్డట్టేవుంది.

అంతవరకు బయటవుండి వాళ్ళ మాటలువిం చవిచూస్తున్న ప్రసాద్ గుండెకరగి నీరయింది

ప్రసాద్ రావడంతో అరుంధతి భర్తకు దూరంగా జరిగింది

"చూడండమ్మా! మీ యిల్లు నేను కొన్నంత మాత్రాన మీమీద అధికారం చూపించే కుసంస్కారం మాకులేదు మీ బాధ నాకు తెలుసు కాని మా బాధ మీకు తెలియదు సిందూరం. నేను ఒకరికొకరం తప్పించి మాకు నా అన్నవాళ్ళు ఎవరూ లేరు సంఘంలో ఏ తల్లి పాపానికో కని పారేసిన అనాధులం. అనాధశరణాలయంలో పెరిగిన మేము అక్కడ పెద్దవాళ్ళ కాళ్ళుపట్టుకొని, వాళ్ళకు ఊడిగంచేసి పైకొచ్చినవాడ్ని నేను నాతోపాటే నా కష్టాల్ని.. . సుఖాల్ని పంచుకొని నాయిల్లాలయింది సిందూరం మాకు తల్లి తండ్రి ఎవరో తెలియక ప్రేమకు కరువయ్యాం కాని మీకు బిడ్డలుండి ప్రేమకు దూరమయ్యారు ఇన్నాళ్ళు ఈ విషయం మీకు చెబుదామనుకుంటూనే చెప్పలేకపోయాను. ఎందువల్లనంటే అనాథలుగా పెరిగిన మాకు సంఘం యిచ్చే విలువ మా అనుభవాల పట్టికలో వడబోసివున్నాం. కష్టాలెప్పుడు కలకాలం వుండవు. మీ అబ్బాయిలో మార్పువచ్చినప్పుడు మీ యిల్లు యిదేరేటుకి సొంతం చేసుకుంటానన్నా – యివ్వడానికి నాకు ఎప్పుడూ అంగీకారమే అంతవరకు మీ సొంతయిల్లులా భావించి సంకోచంలేకుండా వుండండి నాకు తల్లి తండ్రి వుంటే నా యింట్లో వాళ్ళు వుండరా? అలాగే మీరూనూ కన్నంతమాత్రాన ప్రతీ తల్లి, తల్లి అవుతుందనుకోవడం పొరపాటు. కమ్మని మనసున్న ప్రతీ తల్లీ తల్లే" ప్రసాద్ మాటలకి ఆ దంపతులిద్దరి మనసులు ఆనందంతో నాట్యంచేశాయి

తను సిందూరని అసందర్భమైన మాటలతో చేష్టలతో విసిగించినతీరుకి 'యిల్లు ఖాళీ చేస్తారా? లేకపోతే సామాన్లన్నీ బయటకు విసరమంటారా?" అని చెడామడా దులుపుతాడను కొన్న ప్రసాద్ ఔన్నత్యం ముందు తలవంచిన అరుంధతి కళ్ళలో నుండి రెండు కన్నీటిబొట్లు రాలిపడ్డాయి. □

న్యాయపీఠం

బి.బి.రావు. ఎమ్.ఏ.ఎల్ఎల్.బి.

ఆత్మహత్య నేరంకాదు

మారుతి శ్రీపతి దుబాల్ బొంబాయిలో పోలీస్ కానిస్టేబుల్‌గా పని చేస్తున్నాడు. అతనికి 19 సంవత్సరాల సర్వీసు ఉన్నది. 1981లో అతనికి రోడ్ యాక్సిడెంట్ అయ్యి తలకు బలమైన గాయాలు తగిలాయి. అతడు మతిస్థిమితం లేనివాడు అయ్యాడు. 1985 ఏప్రిల్ 27వ తేదీన ఉదయం 10 గంటలకు మున్సిపల్ కమిషనర్ ఆఫీసు ముందు బట్టలపై కిరసనాయిల్ పోసుకొని నిప్పు అంటించుకుని ఆత్మహత్యకు ప్రయత్నించాడు. అతని భార్య కూరగాయలు అమ్ముకోవడానికి లైసెన్స్ కోసం దరఖాస్తు పెట్టుకున్నది. కానీ ఇంకా లైసెన్స్ ఇవ్వలేదు. కమీషనర్‌ను చూడబోతే గెంటివేసారు. ప్రాణం తెగించి ఆత్మహత్యకు పూనుకున్నాడు. భారత శిక్షాస్మృతి, సెక్షన్ 309 క్రింద పోలీసులు మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులో కేసు పెట్టారు. దానిపై దుబాల్ హైకోర్టుకు రిట్ పిటిషన్ పెట్టుకున్నాడు. హైకోర్టు వారు తీర్పులో ఆత్మహత్య గురించి భారత శిక్షాస్మృతిలో ఎక్కడా వివరణ లేదని పేర్కొన్నారు. ఆత్మహత్యకు, మెర్సీ కిల్లింగ్‌కు భేధం ఉన్నది. ఆత్మహత్య తనంతట తాను ప్రాణ త్యాగం చేసుకోవడం. కానీ మెర్సీ కిల్లింగ్‌లో మరొక వ్యక్తిచే హత్య జరుపబడుతుంది. ఆత్మహత్య వలన మరొక ప్రాణానికి గాని ఆస్తికిగాని నష్టంలేదు. మానసిక వ్యాధుల వలన ఆత్మహత్యకు పూనుకుంటారు. కనుక ఆత్మహత్య నేరం కాదని బొంబాయి హైకోర్టు వారు తీర్పు చెప్పారు. సెక్షన్ 309 ప్రకారం ఎవరైనా ఆత్మహత్యకు ప్రయత్నం చేసినప్పుడు ఆ వ్యక్తికి ఒక సంవత్సరం కారాగార శిక్ష లేదా జరిమానా లేదా రెండు శిక్షలు విధించవచ్చును. కానీ ఆత్మహత్య అంటే ఏమిటో శిక్షాస్మృతిలో వివరణ లేదు. అందుచేత 309 సెక్షన్ భారత రాజ్యాంగంలోని 14వ ఆర్టికల్‌నకు విరుద్ధంగా ఉన్నది. 14వ ఆర్టికల్ విచక్షణకు సంబంధించినది. 300 సెక్షన్‌లో ఆత్మహత్య గురించి వివరణ ఉన్నది. కానీ 309 సెక్షన్‌లో ఆత్మహత్యకు వివరణ లేదు. ఆర్టికల్ 21 ప్రకారం జీవించడానికి హక్కు ఉన్నది. అదే విధంగా జీవితం అంతం చేసుకోవడానికి కూడా 21 ఆర్టికల్‌లో హక్కు ఉన్నది. 309 సెక్షన్ భారత రాజ్యాంగంలో 14, 21 ఆర్టికల్‌లకు విరుద్ధం కనుక 309 సెక్షన్ కొట్టివేయడమయినది అని బొంబాయి హైకోర్టు వారు 1986 సెప్టెంబరులో తీర్పు చెప్పారు. మహారాష్ట్రలోని అన్ని కేసులు కొట్టివేశారు. కానీ మిగతా రాష్ట్రాలకు ఈ తీర్పు వర్తించదు. సుప్రీమ్ కోర్టు వారు ఏ విధంగా తీర్పు చెపుతారో వేచి చూడాలి. □